

Finanstilsynet
Postboks 1187 Sentrum
0107 OSLO

Vår dato 21.05.2013
Deres dato 26.04.2013
Vår referanse KDM
Deres referanse 13/4299

Høringsvar – Maksimal beregningsrente i livsforsikring etter 1. januar 2014

Det vises til brev fra Finanstilsynet datert 26. april 2013.

Finanstilsynet foreslår at den høyeste tillatte beregningsrente ved beregning av premier og forsikringsmessige avsetninger skal være 2,0 prosent for all ny opptjening for kollektive rente- og pensjonsforsikringer (både for nye og eksisterende kontrakter) fra 1.januar 2014.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) støtter ikke Finanstilsynets forslag. En nedsettelse av beregningsrenten vil ha liten effekt på pensjonsinnretningenes soliditet. En nedsettelse vil, sammen med premieøkning på grunn av økt levealder, medføre en svært betydelig kostnadsøkning for foretakene. Dette må antas føre til at flere avviker sine ytelsesordninger innen det har kommet på plass nye tjenestepensjonsprodukter eller økte maksimale sparerammer for innskuddspensjon (ref. Banklovkommisjonens utredninger NOU 2012:13 og NOU 2013:3). Vi mener derfor at det beste alternativet for 2014 er å videreføre dagens satser for maksimal beregningsrente.

Hvis Finanstilsynets forslag om nedsettelse av maksimal beregningsrente fra 1.1.2014 blir stående, mener NHO det er viktig at forslaget i NOU 2013:3 om ny maksimale sparegrenser for innskuddspensjon innføres raskt og slik at det er på plass innen 1.1 2014.

NHOs syn om uendret beregningsrente er basert på følgende begrunnelse:

Premieøkning

En eventuell reduksjon i beregningsrenten vil medføre en vesentlig premieøkning. Finanstilsynet har estimert premieøkningen som følge av å sette ned beregningsrenten fra 2,5 prosent til 2,0 prosent for ny opptjening i kollektiv pensjon fra 2014 til å utgjøre om lag 13-15 prosent for privat sektor. Økte kostnader for ytelsesbaserte ordninger vil gjøre disse mindre attraktive. I en situasjon der ytelsesordninger allerede er under sterkt press, vil en premieøkning kunne medføre at flere foretak lukker sine ytelsespensjonsordninger og etablerer innskuddsordninger.

I tillegg til en eventuell nedsettelse av beregningsrenten, vil det komme en økt premie for langt liv fra 2014. Den totale likviditetsmessige belastningen for arbeidsgiverne vil dermed kunne bli betydelig høyere enn 13 -15 prosent.

Dette kommer i en tid hvor mange eksportbedrifter merker utfordringene som følger av stagnerende markeder i Europa.

Renteutvikling

Finanstilsynet skal av soliditetsmessige årsaker fastsette den høyeste rentesats som livsforsikringsselskaper og pensjonskasser kan anvende ved beregning av premier og forsikringsmessige avsetninger. Hjemmel for fastsettelse av høyeste beregningsrente er gitt i § 2-3 i forskrift av 30. juni 2006 til forsikringsvirksomhetsloven. Fastsettelsen skal skje i henhold til bestemmelsene i direktiv 2002/83/EF artikkel 20 nr. 1 B i).

Direktivbestemmelsen gir føringer om at høyeste beregningsrente skal fastsettes med forsiktighet og ikke overstige 60 prosent av rentesatsen for statsobligasjonslån i den valuta forsikringsavtalen er fastsatt i. Forskriftens formulering skal gjenspeile langsiktigheten i forpliktelsene i en pensjonsinnretning. Renten på 10-års statsobligasjoner på Oslo Børs lå i perioden januar til april 2013 mellom 2,1 og 2,6 prosent. Dette er omtrent på samme nivå som i juni 2012 da det ble vedtatt at beregningsrenten på 2,5 prosent kunne videreføres for 2013.

NHO mener at den store usikkerheten med hensyn på fremtidig langsiktig renteutvikling er et argument for ikke å redusere beregningsrenten i 2014. Videre stiller vi spørsmål til hvorvidt 10-årig statsobligasjoner er en egnet måleparameter slik situasjonen i markedet er nå, da disse ikke kan sies å være representative for hva midlene faktisk investeres i og avkastningen som livselskapene har oppnådd siste par år.

Liten effekt på gjennomsnittlig beregningsrente

Det tar lang tid før en endring av maksimal beregningsrente på ny opptjening får vesentlig reduserende effekt på et selskaps gjennomsnittlige rentegaranti. I følge Finanstilsynets egne tall vil en reduksjon av beregningsrenten til 2,0 prosent på ny opptjening bidra til å redusere gjennomsnittlig rente med ca. 0,02 prosent pr. år utover det en videreføring av dagens rentenivå på 2,5 prosent vil gjøre. Hvis antall ”tradisjonelle” ytelsesordninger blir redusert eller forsvinner helt de kommende årene (blant annet som følge av arbeidet i Banklovkommisjonen) vil en gjennomføring av tilsynets forslag ha ytterligere begrenset effekt.

Pris for årlig avkastningsgaranti bidrar til sikret soliditet

Ny modell for prising av avkastningsgarantien (ref. forsikringsvirksomhetsloven som trådte i kraft 1. januar 2008) bidrar til å sikre soliditeten i selskapene. Dette mener vi er med på å dempe behovet for å gjennomføre en reduksjon av beregningsrenten.

Utredning av nye tjenestepensjonsprodukter

Banklovkommisjonen (fase 2 og 3) har kommet med forslag til alternative tjenestepensjonsprodukter og overgangsregler for ytelsespensjonsordninger. En reduksjon i beregningsrenten nå vil som tidligere nevnt, kunne fremskynde en beslutning om omdanning til innskuddsordninger før mulige nye produktvarianter tilpasset pensjonsreformen kan fremstå som et alternativ.

En overgang til innskuddspensjon vil medføre utstedelse av fripoliser. Dette antas lite ønskelig sett fra pensjonsinnretningenes ståsted da kapitalkravene i Solvens II for fripoliser er en så betydelig belastning at flyttemarkedet for fripoliser nå ser ut til å ha stanset helt opp.

Hvis Finanstilsynets forslag om nedsettelse av maksimal beregningsrente fra 1.1.2014 blir stående, mener NHO det er viktig at forslaget i NOU 2013:3 om ny maksimale sparegrenser for innskuddspensjon innføres raskt og slik at det er på plass innen 1.1 2014. Bedrifter som omdanner fra ytelsespensjonsordning til innskuddspensjonsordning og kan tenke seg ordninger med høyere sparegrenser enn dagens lovverk åpner for, kan da gå direkte til en ordning med ønsket nivå, og ikke være nødt til først å omdanne til en ordning med dagens satser. Vi mener det ikke er noe i veien for å håndtere denne regeltilpasningen i forkant av øvrig behandling av det nye regelverket for tjenestepensjoner.

Oppsummering

Gitt forholdene beskrevet over, mener NHO at endringene foreslått av Finanstilsynet ikke bør gjennomføres. Dagens maksimale beregningsrenter bør videreføres for 2014.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område Arbeidslivspolitik

Kristin Diserud Mildal
Prosjektdirektør